

arcs carpanells de poca alçada. De part damunt d'aquests arcs s'obren unes tribunes, amb arcs de la mateixa disposició, que comuniquen entre sí. Separen aquests cossos esveltes columnes salomòniques i embelleix tot el conjunt una exuberant decoració en relleu, els motius de la qual es repeteixen amb monotonia dins tot el recinte: flors estilitzades, fulles d'acant i garlandes. Les claus dels arcs representen escuts diversos.

La capella central és més alta que la resta; aquí les columnes han estat substituïdes fins l'alçada de les capelles laterals per dos parells de columnes baixes que sostenen un entaulament blasonat, de part damunt del qual s'erigeix un llarg balustre central amb relleus d'angelets somrients, flors, focs i garlandes.

A partir de la motllura dels arcs superiors, el recinte pren una configuració cilíndrica, delimitada per un entaulament circular dividit per vuit modillons esculpits. El fris està decorat amb garlandes de dibuix seguit. L'entaulament sosté una cúpula de mitja taronja sense tambor, de gran puresa de línies, recorreguda per lleugers bordons fins al cercle del llanternó cilíndric, cobert també per una mitja taronja.

Les quatre finestres del llanternó i les que s'obren al voltant de la tribuna superior, configuren un espai lluminós i aclarit.

Per la disposició de les seves parts i per la magnificència en la seva decoració aquesta rotonda pot ser considerada com el més valuós monument del barroc a l'illa de Menorca.

El Claustre

A la sortida del temple, a ma dreta, està l'entrada al Museu de Menorca; si en acabar aquesta visita vostès hi accedeixen, podran contemplar les harmonioses proporcions de l'antic pati conventual. La disposició del mateix recorda la d'altres claustres espanyols de l'època barroca i la decoració, encara que elemental, també és la típica d'aquell corrent artístic, que era el que estava en voga a finals del segle XVII i principis del XVIII.

Parròquia de Sant Francesc d'Assís

CATALÀ

Un poc d'història

Estan vostès visitant la **Parròquia de Sant Francesc d'Assís**, antic *Convent de Jesús* fundat l'any 1459 pel franciscà Fr. Bartomeu Catany i dotze religiosos més.

El convent, que fou el primer que existí a Maó, s'aixecà sobre els penya-segats de la vorera meridional del Port, no gaire lluny del *Portal del Mirador*, el que s'anomenaria després *Portal del Monestir*.

Els temps eren difícils llavonces a Menorca i la penúria i la necessitat angoixaven a la població; aquestes circumstàncies van ser segurament les que van dur l'emperador Carles V a atorgar als franciscans un hort proper i el dret exclusiu de pescar amb xerxa a la part més interior del Port de Maó. En 1568 el Rei Felip II renovà al monestir aquesta concessió.

No resta en la actualitat cap vestigi de l'antic convent dels segles XV i XVI, essent avui la resta més antiga conservada el *Claustre*, situat a l'ala Sud de l'església i ocupat en l'actualitat per les exposicions temporals del Museu de Menorca (Veure més endavant).

En el segle XVIII, durant el qual Menorca va canviar de sobirania cinc vegades, van variar notablement les condicions de vida en aquesta Illa, degut fonamentalment al creixement del comerç marítim, i aquest fet originà més prosperitat i benestar. Aquestes favorables circumstàncies degueren influir en què els franciscans decidissin construir l'espaiós temple en el que vostè es troba en aquests moments.

La primera pedra fou beneïda el 7 de juny de 1719 pel Bisbe de Mazzara (Sicília) Bartomeu Castellví, que es trobava a Maó de pas i s'hostatjava al Convent de Jesús.

Es coneix amb bastant precisió el procés d'edificació de la nova església. Al principi s'anirien alçant els murs laterals i fins 1730 no es tancà el primer tram de la volta; a partir de llavonces s'anà molt més ràpid en la cobertura de la nau, essent beneïda el 21 de novembre de 1736 pel Pare Guardià Gabriel Fàbregues. A partir d'aquesta data s'obriren les capelles laterals i en 1757-58 es construï el cor alt, situat al fons del temple sobre la porta major, sostingut per vuit columnes amb els seus corresponents arcs de mig punt. El presbiteri i la sagristia s'edificaren entre 1766 i 1770 i l'enfront i el campanar en 1775. L'obra es donà per acabada en 1792.

En 1877 el Bisbe Mercader dugué a terme una reestructuració en la diòcesi de Menorca, nomenant Parròquia al que havia estat fins 1835 *Convent de Jesús*, de l'Orde Franciscana, el qual havia arribat a comptar amb més de 40 frares i exercí a Maó una gran influència espiritual i d'assistència.

Característiques artístiques de l'església actual

És de nau única; amb coberta d'estil gòtic tardà: volta ogival i de creueria, arrancant els seus nervis d'uns capitells d'estil corinti; les capelles laterals, entre els contraforts, tenen volta de canó i arcs i columnes amb decoració en espiral i en zig-zag.

El presbiteri és més baix i estret que la resta de l'edifici i hi està unit per una espècie d'arc triomfal, en el qual figuren pintats nombrosos àngels en actitud d'adorar el nom de Jesús col·locat dalt de tot sobre una figura de sol; en aquesta mateixa franja s'obren uns portals neoclàssics que comuniquen amb les sagristies.

A l'exterior és d'admirar la portada d'arcs atrompetats, que sembla inspirada en el romànic, però la llinda de la porta és renaixentista i entre ella i els arcs s'obre una petita fornícula.

De principis de segle són altres motius decoratius que es troben en el temple, com les pintures murals (en grisalla) que ornamenten el presbiteri, representant escenes de la vida de Sant Francesc. Són també molt artístiques les parabandes de ferro forjat que tanquen l'altar major i són un record de l'esplèndida ornamentació que antany posseïa aquest temple.

El retaule actual de l'altar major, d'estil barroc, fou inaugurat en 1945.

Menció especial mereix la **Capella de la Concepció** o **de la Comunió**. Fou construïda entre els anys 1745 i 1752. Edificació exenta de planta octogonal, coberta per una gran cúpula i llanternó, comunica amb la resta de la església per l'espai corresponent a la quarta capella de la nau, a la banda dreta, a partir del portal major.

La cara que confronta amb el portal d'ingrés conté una capella poc profunda i les altres sis -disposades tres a cada banda- presenten sengles capelles amb